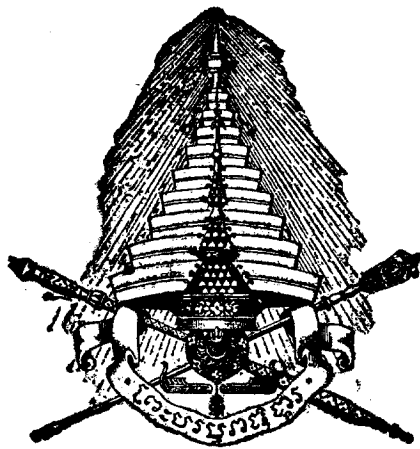

ข้าราชการเล่าทอดของ ขุดี พระบาท	หน้า ๕๙๑
ข้าราชการ กราบถวาย มังคมดา	หน้า ๕๙๑
ข้าราช คาย ใน กรุง	หน้า ๕๙๑
ข้าราช พระราชทาน เพลึง ศพ	หน้า ๕๙๑
รายงาน น้ำฝน น้ำท่า ราคาเข้าเปลือก, เข้าสาร, ถั่ว, งา, ตามหัวเมือง จำนวน ศก ๑๒๑	หน้า ๕๙๑

พระราชบัญญัติ รักษาคลอง ศก ๑๒๑

มีพระบรมราชโองการ ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ให้ประกาศให้ทราบทั่วกัน ว่า การเพาะปลูกที่ดี การค้าขายไปมาก็ดี ในพระราชอาณาเขตรนี้ ทางน้ำถ้าคลองเป็นสำคัญ แต่ในเวลานี้คลองก็มีอยู่แล้วเป็นอันมาก แต่ชำรุดขึ้นเสียโดยมาก เหตุเพราะยังมิได้จัดการรักษาให้พอเพียง ทรงพระราชดำริห์จะบำรุงและรักษาคลองเก่าที่มีอยู่แล้ว แต่ที่จะขุดขึ้นใหม่ให้เรียบร้อยการ เพื่อให้เป็นประโยชน์แก่สดวกแก่ธุระของราษฎรยิ่งขึ้น จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติไว้ดังนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ ให้เรียกว่าพระราชบัญญัติ รักษาคลอง รัตนโกสินทร ศก ๑๒๑

มาตรา ๒ เมื่อจะใช้พระราชบัญญัตินี้สำหรับคลองใดเมื่อใด จะได้ ออกประกาศ ในหนังสือราชกิจจานุเบกษาเป็นสำคัญ

มาตรา ๓ เมื่อได้ ใช้พระราชบัญญัตินี้ในคลองใดแล้ว ให้ยกเลิกพระราชกำหนดกฎหมายเดิม ที่ขัดกับพระราชบัญญัตินี้เสีย มิให้ใช้ในคลองนั้นสืบไป

มาตรา ๔ ให้เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ มีอำนาจที่จะตั้งเจ้าพนักงาน สำหรับ รักษาคลองตามพระราชบัญญัตินี้ได้

มาตรา ๕ ถ้าเสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ เห็นว่าคลองใด สมควร จะมีถนน หาดวงริมคลอง เพื่อให้มหาชนสัญจรไปมา หรือเพื่อเป็นทางโยงเรือได้ โดยสดวก มั่งคั่งเท่าใด ให้เสนาบดี กระทรวง เกษตราธิการ มีอำนาจที่จะยกเว้น ที่ริมคลองนั้น แต่ฝั่งเดียวก็ได้ หรือทั้ง ๒ ฝั่งก็ได้ ไว้เป็น ถนน หาดวง ได้ตามเห็นสมควร จะกำหนด เนื้อที่ยื่นขึ้นไปเท่าใด ถ้าและที่ ที่ต้อง การ ตามความ ใน มาตรา นี้ เป็นที่มีเจ้าของ ถือกรรมสิทธิ์ โดยชอบด้วยกฎหมายอยู่ก่อนแล้ว ก็ให้เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ มีอำนาจที่จะจัดซื้อ ที่นั้นได้ อย่างซื้อที่ทำการ หาดวง เช่น ที่ทำทางรถไฟเป็นต้น

มาตรา ๖ ถ้าหากว่าสามารถจะทำได้ อย่างอื่นแล้ว ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดเอา หายาก เยื่อ ฝุ่น ฝอย หรือสิ่งใด ไครก เททิ้ง ในคลอง แต่ห้ามมิให้เททิ้งสิ่ง ของ ดังกล่าว มาแล้ว ลงในทางน้ำใดๆ ซึ่งเลื้อนไหล มาลงคลองได้ ถ้าผู้ใดกระทำความผิดต่อ มาตรา นี้ ให้ปรับผู้นั้นไม่เกิน ๒๐ บาท ถ้าจำคุก ไม่เกิน เดือนหนึ่ง ถ้าทั้งปรับและจำ ทั้งสองสถาน

มาตรา ๘ การที่จะพาสัตว์พาหนะ คือ ช้าง, ม้า, โค, กระบือ, ช้าง คดอง นั้น ให้ขึ้นลง ได้ ที่ ทำ ซึ่ง กำหนด ไว้ ให้เป็น ที่ สำหรับช้าง สัตว์พาหนะ ห้ามมิให้ ผู้หนึ่ง ผู้ใด พาสัตว์พาหนะ ขึ้น ลง ใน คดอง นอกจาก ทำ ช้าง เป็น อัน ขาด ถ้า ผู้ใด กระทำผิด ต่อ มาตรา นี้ ผู้ นั้น มี โทษ ให้ปรับ ผู้ นั้น รายตัว สัตว์พาหนะ เป็น เงิน ไม่ เกิน ตัว ละ ๓๐ บาท

มาตรา ๙ ถ้า ผู้หนึ่ง ผู้ใด ละเลย ปลดปล่อย ให้ สัตว์พาหนะ มา ทำ แปลง ใน ถนน หลวง ให้ปรับ ผู้ นั้น ๗ รายตัว สัตว์ เป็น เงิน ไม่ เกิน ตัว ละ ๑ บาท

มาตรา ๙ ห้ามมิให้ ผู้หนึ่ง ผู้ใด กระทำ ให้ คดอง แฉ่ง คดอง หรือ ถนน หลวง เสีย ไป ด้วย ประการ ไต ๆ ถ้า ผู้ใด กระทำผิด ต่อ มาตรา นี้ ให้ ปรับ ผู้ นั้น ไม่ เกิน ๒๐ บาท ฤ็ จำคุก ไม่ เกิน เดือน หนึ่ง ฤ็ ทั้ง ปรับ แด่ จำ ด้วย ทั้ง สอง สถาน แด่ ต้อง ทำ สิ่ง ซึ่ง เสีย หาย ให้ คืน ดี ด้วย อีก โสด ๑

มาตรา ๑๐ ถ้า คดอง ไต ได้ จัด การ ซ่อมแซม แด่ รักษา ให้ เป็น การ สดวก แก่ การ ไป มา ของ มหา ชน แด่ ให้ เสนา บดี กระทรวง เกษตรรา ชิกการ มี อำนาจ ที่จะ ตั้ง กฎ ข้อ บังคับ กำหนด พิกัด อัตรา เก็บ ค่า รักษา คดอง นั้น ๆ จาก เรือ แพ ที่ อาไศรย์ ไป มา ใน คดอง นั้น ได้ ตาม เห็น สมควร แด่ ให้ มี อำนาจ ที่จะ เลิก หรือ จะ เปลี่ยน แปลง พิกัด อัตรา นั้น เมื่อใด อย่างใด ได้ ตาม ที่ เห็น สมควร

มาตรา ๑๑ ให้ เสนา บดี กระทรวง เกษตรรา ชิกการ มี อำนาจ ที่จะ ตั้ง กฎ ข้อ บังคับ ใน การ ที่ จะ ทำ สะพาน ช้าง คดอง หรือ สะพาน ทำน้ำ

ใน คดอง แด่ กำหนด ขนาด แพ ที่ จะ ลง ใน คดอง แด่ กำหนด ให้ จอด เรือ แพ ใน ลำ คดอง เพื่อย่ำ ให้ กัด ขวาง แก่ การ ไป มา ของ มหา ชน ได้

มาตรา ๑๒ ให้ เสนา บดี กระทรวง เกษตรรา ชิกการ มี อำนาจ ที่จะ ตั้ง กฎ ข้อ บังคับ สำหรับ รักษา การ ให้ เป็น ไป ตาม พระราช บัญญัติ นี้

บรรดา กฎ ข้อ บังคับ เสนา บดี กระทรวง เกษตรรา ชิกการ ซึ่ง ได้ รับ พระราช ทาน พระ บรม ราชานุญาต ตั้ง ขึ้น ประกอบ กับ พระราช บัญญัติ นี้ เมื่อ ได้ ประกาศ ใน หนังสือ ราช กิจจานุเบกษา แด่ ให้ ใช้ ได้ เหมือน เป็น ส่วน หนึ่ง แห่ง พระราช บัญญัติ นี้

มาตรา ๑๓ ให้ เสนา บดี กระทรวง เกษตรรา ชิกการ เป็น เจ้าหน้า ที่ รักษา แด่ จัด การ ให้ เป็น ไป ตาม พระราช บัญญัติ นี้

ประกาศ มา ณ วันที่ ๑๕ ตุลาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๑. เป็น วันที่ ๑๒๓๙๐ ใน รัชกาล มัตยุมัน นี้

ประกาศกระทรวงเกษตรราชิกการ

ด้วย อาแดง กลิ่น หม้าย - ยื่น เรื่อง รว ค่อ กระทรวง เกษตรรา ชิกการ ขอ แบ่ง แยก โฉนด สำหรับ ที่ ส่วน ค่ำมด บาง รัก แขวง กรุง เทพ ๑ ระวาง ชุน อินทร์ ช่วง สารบาน ๓๕๒ สารบบ ๓๗๙๙๑ โฉนด ชื่อ อาแดง อยู่ เป็น ส่วน คง เรียก รวม ๑ หนัก โดยกล่าว ว่า ที่ ส่วน ราย นี้ ได้ รับ มรดก จาก อาแดง อยู่ มารดา ซึ่ง มี ชื่อ ใน โฉนด แด่ ได้ ปก ครอง มา บัด นี้ จะ ขอ แบ่ง แยก ที่ ส่วน ราย นี้ ให้ แก่ จัน ค่ำ ส่วน หนึ่ง ให้ แก่ จัน เงิน ส่วน หนึ่ง ผู้ เป็น บุตร ค่อ ไป ความแจ้ง